

تبیین مدل اجرایی مرکز رشد کارآفرینان در شهر تهران

کاوه اسدزمانه

کارشناس بنیاد توسعه فردا
asadzamaneh@farda.ir

شهاب جوانمردی

مدیر عامل بنیاد توسعه فردا
javanmardi@farda.ir

مهدی کنعانی

کارشناس بنیاد توسعه فردا
kanani@farda.ir

چکیده

مقاله حاضر طرح اجرایی مرکز رشد¹ کارآفرینان شهری را تبیین می‌کند. در بخش نخست پس از بیان تعاریف نوین از کارآفرینی² و کارآفرینی شهری، به بررسی نقش کارآفرینی شهری در توسعه شهرها پرداخته شده است. بخش بعدی به تعریف مراکز رشد شهری و تحلیل ساختار، کارکردها و سازوکارهای عملیاتی آنها برای حمایت از کارآفرینان می‌پردازد. در بخش سوم و پایانی طرح پیشنهادی جهت تهران با عنوان "مرکز رشد کارآفرینان تهران" تشریح شده است.

واژه‌های کلیدی: مرکز رشد - کارآفرینی - مدیریت توسعه کارآفرینی شهری

¹ Incubators

² Entrepreneurship

۱- مقدمه

مراکز رشد کارآفرینان شهری نقش منحصر به فردی در توسعه اقتصادی و اجتماعی شهرها ایفا می‌کند و گام مهمی در شفاف‌سازی و کاهش پیچیدگی‌های ساختارهای زندگی شهری و کمک به شهروندان در جهت بهره‌برداری هرچه بیشتر از پتانسیل‌های منطقه‌ای از جمله نیروی انسانی نوآور، فضاهای شهری، منابع مالی و امکانات فیزیکی محیط زندگی به شمار می‌رود. مقاله حاضر با هدف تبیین کارکردها و کارویژه‌های این مراکز و معرفی مدل پیشنهادی برای حمایت از کارآفرینان در شهر تهران تهیه شده و در آن سه محور زیر مورد ارزیابی تحلیلی قرار گرفته است:

- الف- تحلیل نقش کارآفرینی و کارآفرینی شهری در توسعه جوامع شهری
- ب- تحلیل پتانسیل‌های موجود در شهرداریها برای حمایت از کارآفرینان شهری و تعاملات آنها با نهادهای دولتی در این زمینه
- پ- تحلیل ساختار، کارکردها و سازوکارهای عملیاتی مراکز رشد کارآفرینان شهری

۲- نقش کارآفرینی شهری در توسعه

زیرساختهای نظام اقتصاد شهری

۲-۱- تعریف امروزی از کارآفرینی و کارآفرینی شهری

امروزه کارآفرین^۱ به فردی نوآور و توسعه دهنده اطلاق می‌شود که فرصتهای موجود در بازار را کشف و از آنها بهره‌برداری می‌نماید. کارآفرینی با موضوعاتی نظیر ایده‌ها، محصولات و خدمات جدید یا ترکیب منابع جدید، که به ایجاد یک کسب و کار نوآرانه، سودآوری، ارضای نیازهای مشتری و اشتغال‌زایی منجر می‌شود، مرتبط است.

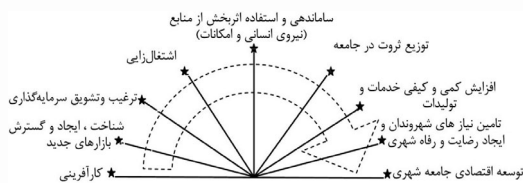
کارآفرینی شهری به آن دسته از فعالیتهای کارآفرینانه اطلاق می‌شود که در حوزه جغرافیایی شهر انجام شده و در راستای بهبود سطح زندگی، تامین خدمات مورد نیاز، درآمدزایی، ایجاد اشتغال و غیره برای یک یا تعدادی از شهروندان انجام می‌گیرد. از جمله مصادیق کارآفرینی شهری می‌توان به کارآفرینی در کسب و کارهای خانگی^۲ و کارآفرینی در کسب و کارهای کوچک^۳ و برخی از انواع

1 Entrepreneur

2 Home Based Business (HB)

3 Small Business (SB)

بازارهای جدید، ظرفیتهای نوینی را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، سازمانهای غیردولتی، تعاونیها و غیره ایجاد می‌کنند. این امر موجب استفاده بهینه از امکانات و منابع موجود، به ویژه منابع انسانی، می‌گردد و علاوه بر اشتغال‌زایی نقش مهمی را در توزیع ثروت در جامعه، گسترش مشارکت بخش خصوصی و افزایش کمی و کیفی خدمات و تولیدات ایفا می‌کند. این امور در جوامع شهری موجب تامین نیازهای شهروندان، ایجاد رضایت و رفاه و توسعه اقتصادی جامعه شهری می‌شود.

شکل ۱- فرآیند تاثیر کارآفرینی در توسعه اقتصادی جوامع شهری

کارآفرینی اجتماعی^۱، در محدوده شهرها، اشاره کرد.

۲-۲- اثرات کارآفرینی در توسعه جوامع شهری

کارآفرینی شهری به عنوان یک رویکرد اساسی برای توسعه مشارکت بخش خصوصی، تعاونیها و نهادهای مردمی، به ویژه سازمانهای غیردولتی^۲، به شمار رفته و پایه‌ای برای تقویت بخش خصوصی و تامین زیرساختهای لازم برای این بخش محسوب می‌شود. با استفاده از کارآفرینی شهری، می‌توان بسیاری از اموری را که اکنون به دست شهرداریها و نهادهای متولی امور شهری انجام می‌شود، به شهروندان و بخش خصوصی سپرد. این امر علاوه بر کاهش بار کاری شهرداریها و ایجاد فرصت‌های بیشتر در امر خدمت‌رسانی به مردم، فرصت‌های شغلی نوینی نیز در سطح جامعه پدید می‌آورد و موجب مشارکت جدی بخشی از شهروندان در توسعه اقتصاد شهری می‌شود.

در شکل ۱ فرآیند اثر بخشی کارآفرینی بر توسعه اقتصادی جوامع شهری تبیین شده است. در حقیقت کارآفرینان با خلق ایده‌ها، فرصتها و

¹ Social Entrepreneurship

² Non-Governmental Organization (NGO)

۳- تحلیل ساختار، کارکرد و سازوکارهای عملیاتی مراکز رشد کارآفرینی شهری

۳-۱- تعاریف و ویژگیهای مراکز رشد و مراکز رشد کارآفرینان شهری

یک مرکز رشد محیط و برنامه‌ای ویژه است که رشته‌ای از خدمات را متناسب با نیازهای شرکت‌های مراجعه‌کننده برای رشد آنان در دنیای اقتصاد می‌باشد، به آنها ارائه می‌نماید. این مرکز از طریق برنامه مذکور شرکت‌ها را در سطوح خاصی رتبه‌بندی می‌کند تا اینکه، رفته رفته به اهداف برنامه دست یابند. در حقیقت مراکز رشد با در اختیار قرار دادن امکانات و خدماتی همچون تجهیزات و تسهیلات مشترک از یک سو، و نیز ارائه مشاوره‌های لازم در زمینه‌های گوناگون مورد نیاز هسته‌ها و شرکت‌های مستقر در قبال دریافت اجاره‌های در حد استطاعت این هسته‌ها و شرکت‌ها از سوی دیگر، به ایجاد و یا پرورش یک ایده یا کسب و کار کوچک کمک می‌نمایند.

اهداف کلی مراکز رشد کارآفرینان عبارتند از:

۱. فراهم کردن تسهیلات فیزیکی، تحقیقاتی، ارتباطی، اداری و غیره برای کارآفرینان

۲. فراهم کردن منابع مالی، عمدتاً از طریق ارتباط با سرمایه‌گذاران خطرپذیر یا شبکه‌های تجاری، برای کارآفرینان و شرکت‌های نوپا

۳. آموزش و توسعه فرهنگ کارآفرینی و ارائه آموزشهای مدیریتی، بازاریابی، مالی و غیره برای راه‌اندازی و توسعه کسب و کار

۴. ارائه خدمات مشاوره‌ای در زمینه‌های قانونی و حقوقی

۵. بازاریابی محصولات و خدمات کارآفرینان

۶. تجاری‌سازی ایده‌های کارآفرینان و تشویق آنها به شروع فعالیت‌های تجاری

امروزه مراکز رشد به عنوان سازوکاری برای توسعه شبکه‌های تجاری و کسب و کارهای کوچک و نوآور شناخته می‌شوند. در شکل ۲ فرآیند تاثیر متقابل کارآفرینی، مراکز رشد و شبکه‌های تجاری و اقتصادی ترسیم شده است.

شکل ۲- فرآیند پویای کارآفرینی، مراکز رشد و شبکه‌های تجاری و اقتصادی

¹ Venture Capitalists

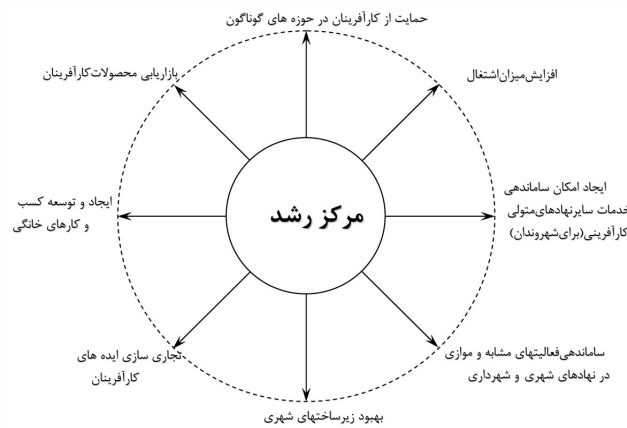
² Startup

توضیحات شکل ۲:

- (۱) مراکز رشد واقعی باعث کارآفرینی واقعی می‌گردند
 - (۲) شبکه‌های تجاری به طور مستقیم پول و سرمایه را به سمت پروژه‌های برخاسته از مراکز رشد سوق می‌دهند
 - (۳) حمایت شبکه‌های تجاری، مستقیماً کارآفرینی را توسعه می‌دهد
 - (۴) توسعه کارآفرینی منجر به رشد شرکتهای نوآور و کسب و کارهای کوچک می‌شود
 - (۵) طبق شواهد موجود، رشد شرکتهای نوآور و کسب و کارهای جدید باعث رواج کارآفرینی می‌شود
 - (۶) نتیجه توسعه کارآفرینی عرضه بیشتر پروژه برای مراکز رشد و ثبات اقتصادی برای فعالیتهای آنهاست.
- ۲-۳- مراکز رشد شهری، نقش و کارکرد**
- این مراکز قادر به حمایت از فعالیتهای کارآفرینانه هستند و در حقیقت جهت پاسخگویی به سولاتی از این دست ایجاد می‌گردند:
- سرمایه‌گذاری و ایجاد شرکت‌های خصوصی در این شهر دارای چه ساز و کارهایی است؟
 - برای تبدیل یک ایده نوآورانه به محصول، فرآیند و یا سیستم جدید، به چه ابزارهایی نیاز است؟
 - چه منابع مالی و اقتصادی در دسترس شهروندان این شهر قرار دارد؟
 - اطلاعات لازم را از کجا می‌توان جستجو کرد و افراد متخصصی که می‌توانند راهنمایی‌های تخصصی را ارائه دهند چه کسانی هستند؟
 - شهروندان چگونه می‌توانند با صرف کمترین هزینه ممکن نیازهای اقتصادی خود را برآورده سازند؟
 - ضمن اینکه نهادهای مدیریت شهری می‌توانند با ارایه طرحهای اولویت‌دار و پژوهشها و فعالیتهای موردنیاز به کارآفرینان و فارغ‌التحصیلان ایده‌مند دانشگاهی و حمایت ویژه از آنها در صدد رفع مشکلات در حوزه کاری خود برآیند. شکل شماره ۳ نقش و کارکرد مراکز رشد کارآفرینان شهری را ترسیم نموده است.
 - مراکز رشد کارآفرینان شهری آن دسته از فعالیتهایی را مورد حمایت قرار می‌دهند که در حوزه زندگی شهری شکل می‌گیرند. مهمترین ویژگی مراکز رشد شهری عبارتست از

به هرز رفتن توان دو گروه مورد اشاره می‌شود. مرکز رشد شهری قادر است با بهره‌گیری از مکانیسم‌های هماهنگی و همکاری خود، نیازها و ظرفیت‌های پتانسیلی این دو گروه را نخست مورد شناسایی قرار داده و سپس ضمن ارائه راهنمایی‌ها خدمات مورد نیاز، از آنها در جهت توسعه اقتصادی و اجتماعی زندگی شهروندان بهره‌برداری نماید.

نقشی که در بهبود کارآفرینی ایفا می‌نمایند. کارآفرینی با بهره‌برداری از فرصت‌ها و ظرفیت‌های موجود در جامعه منجر به توسعه منابع می‌شود. در جامعه شهری ممکن است فرد یا گروهی ایده ناب داشته باشد، اما از روش تحقق آن آگاهی نداشته باشد و یا قدرت اقتصادی اجرای آنرا نداشته باشد. از طرف دیگر ممکن است فرد یا گروه یا سازمان دیگری سرمایه و ابزار فعالیت را داشته باشند، اما از قدرت ایده‌پردازی کافی بهره‌مند نباشند. در چنین شرایطی است که این فرصت بیکار منجر

شکل ۳: کارکردهای مراکز رشد کارآفرینان شهری

مهمترین ویژگی مراکز رشد شهری عبارتست از نقشی که در بهبود کارآفرینی ایفا می‌نمایند. کارآفرینی با بهره‌برداری از فرصت‌ها و

مراکز رشد کارآفرینان شهری آن دسته از فعالیت‌هایی را مورد حمایت قرار می‌دهند که در حوزه زندگی شهری شکل می‌گیرند.

شهری به رشد و پرورش خدمات، و در برخی موارد محصولاتی می‌پردازند که در جهت افزایش رفاه شهری و شهروندان کاربرد داشته باشد و همچنین امکان استفاده بهینه از قابلیت‌های بالقوه حرفه ای^۱ و علمی موجود در بدنه اجتماعی محله‌ها و مجموعه های شهری را فراهم می‌آورند. همانگونه که اشاره گردید اهداف عمده این مراکز رشد و توسعه محلی، ارتقای فرهنگ کارآفرینی و افزایش، گسترش و بهبود سطح ارائه خدمات شهری و در نتیجه رشد رفاه اجتماعی و نیز گسترش عادلانه درآمد در بین خانوارهای شهری و محله‌ای است. از دیگر نکات مهم قابل اعتنا در مراکز رشد شهری، استفاده از امکانات و تواناییهای بالقوه موجود در زمینه کارآفرینی زنان، معلولان و سالمندان می‌باشد.

۴- معرفی طرح توسعه کارآفرینی در

تهران

۴-۱- اهداف و ویژگیهای طرح:

- بسط فرهنگ و روحیه کارآفرینی از طریق استقرار نظام آموزش و فرهنگ سازی

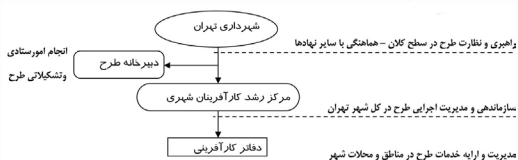
ظرفیت‌های موجود در جامعه منجر به توسعه منابع می‌شود. در جامعه شهری ممکن است فرد یا گروهی ایده ناب داشته باشد، اما از روش تحقیق آن آگاهی نداشته باشد و یا قدرت اقتصادی اجرای آنرا نداشته باشد. از طرف دیگر ممکن است فرد یا گروه یا سازمان دیگری سرمایه و ابزار فعالیت را داشته باشند، اما از قدرت ایده‌پردازی کافی بهره‌مند نباشند. در چنین شرایطی است که این فرصت بیکار منجر به هرز رفتن توان دو گروه مورد اشاره می‌شود. مرکز رشد شهری قادر است با بهره‌گیری از مکانیسم‌های هماهنگی و همکاری خود، نیازها و ظرفیت‌های پتانسیلی این دو گروه را نخست مورد شناسایی قرار داده و سپس ضمن ارائه راهنمایی‌ها خدمات مورد نیاز، از آنها در جهت توسعه اقتصادی و اجتماعی زندگی شهروندان بهره‌برداری نماید.

۳-۳- تمایزات مراکز رشد شهری با دیگر

مراکز رشد

بر خلاف مراکز رشد فناوری، کسب و کار و دیگر مراکز رشد مشابه که تاکید آنها بر استفاده از فناوریهای نوین و ارائه خدمات بر پایه نوآوریهای فناورانه است، مراکز رشد

¹ Skill Based

شکل ۴- ساختار تشکیلاتی طرح و وظایف هر یک از ارکان

۴-۳- کارکردها و ویژگیهای مرکز رشد

کارآفرینان تهران

الف. نیازمندیها

- یک ساختمان مجهز اداری-پژوهشی
- حدود ۱۰ نفر نیروی مشاور ارشد و ۳۰ نفر نیروی پژوهشی
- حدود ۱۰ نفر کادر اداری و خدماتی

ب. کارکردها

۱. اقدامات ترویجی، آموزشی و فرهنگ سازی فردی و سازمانی
۲. اطلاع رسانی و آگاه سازی عمومی
۳. حمایت مرکز رشدی از کارآفرینان (دوره های سه گانه)
۴. بانک اطلاعاتی کارآفرینی
۵. تشویق و انگیزش کارآفرینان
۶. فعال سازی دانشگاهها، مراکز آموزش و پژوهش در ارتباط با کارآفرینی

- ساماندهی فعالیتهای مشابه و موازی نهادهای مدیریت شهری در تهران

- ایجاد امکان بهینه سازی خدمات سایر نهادهای متولی کارآفرینی (برای شهروندان تهرانی)

- ایجاد اشتغال برای شهروندان و جهت گیری به سمت حذف مشاغل کاذب و جایگزینی مشاغل استاندارد

- حمایت از کارآفرینان و جوانان ایده مند شهر و بستر سازی جهت ترویج کسب و کارهای خانگی^۱ برای زنان

- طراحی و ایجاد اولین مرکز رشد کارآفرینان در شهرهای ایران و تشکیل یک الگوی موفق برای سایر شهرها

- امکان استفاده از تواناییهای NGOها و گروههای مردمی

- ایجاد امکان استفاده مطلوبتر از امکانات بالفعل و بالقوه وابسته به شهرداری

۴-۲- ارکان و ساختار اجرایی طرح:

در شکل ۴ ارکان و ساختار اجرایی مرکز رشد کارآفرینان شهری طراحی شده جهت اجرا در شهر تهران، به تصویر کشیده شده است.

^۱ Home Based Business

ج. در سطح ستادی و اجرایی:

۱. تأمین بودجه اجرایی طرح
۲. تغییر مدیران و راهبران طرح
۳. عدم هماهنگی و توجیه طرح در میان مجریان و سیاستگذاران

۴- نتیجه گیری

مطابق این طرح در بستر حمایتی فراهم شده در قالب مرکز رشد کارآفرینان تهران، کارآفرینان با خلق ایده‌ها، فرصت‌ها و بازارهای جدید، ظرفیتهای نوینی را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، N.G.Oها، تعاونیها و غیره ایجاد می‌کنند. این امر موجب استفاده بهینه از امکانات و منابع موجود، به ویژه منابع انسانی می‌شود و علاوه بر اشتغال‌زایی نقش مهمی را در توزیع ثروت در جامعه، گسترش مشارکت بخش خصوصی و افزایش کمی و کیفی خدمات و تولیدات ایفا می‌کند. این امر می‌تواند با ارایه طرحهای اولویت دار یا مورد نیاز توسط شهرداریها و حمایت ویژه از کارآفرینانی که در راستای آن طرحها فعالیت می‌کنند، موجب رفع خلاها و تدبیر مسایل پیچیده شهری شود.

با توجه به تأثیر منحصر به فرد این مراکز در توسعه اقتصاد شهری و پیشگامی و توفیق

۷. ساماندهی NGOها و گروههای تعاونی و مردمی کارآفرین
۸. انجام مطالعات و تدوین طرحهای مورد نیاز جهت اجرا و بهبود طرح
۹. اداره دفاتر طرح^۱

۴-۴- آسیب شناسی اجرایی طرح:

الف. در سطح کلان

۱. ضعف فرهنگ کارآفرینی در کشور
۲. عدم وجود تجربیات مشابه و نوپایی مراکز رشد در ایران
۳. عدم هماهنگی سایر نهادها و سازمانهای مرتبط

ب. در سطح اجتماع:

۱. سطحی نگری نسبت به مزایا و دستاوردهای طرح و افزایش نابجای انتظارات شهروندان
۲. عدم استقبال از طرح یا کم‌رنگ شدن طرح پس از گذشت دوره اولیه
۳. برخورد با ذهنیت منفی به علت وجود برخی طرحهای ناکارآمد
۴. احتمال سوء استفاده از خدمات طرح

^۱ دفاتر طرح در تمام مناطق و محلات شهر توسعه یافته و کانون بسط خدمات طرح در کل شهر هستند.

شهرهای توسعه یافته در این زمینه، تسریع در تصویب آیین نامه ها و آغاز برنامه های اجرایی برای نهادسازی در این زمینه، توسط شوراهای شهر و شهرداری های شهرهای بزرگ در سراسر کشور، ضروری است. البته نباید از آسیبهای مطرح شده در انتهای مقاله چشم پوشید.

ضمیمه: برخی از مراکز رشد شهری معتبر در دیگر نقاط جهان

در زیر به تجربیات برخی شهرها در توسعه مراکز رشد شهری و مراکز مشابه اشاره گردیده است:

الف- شهر نیو ساوث ولز (استرالیا)

شهرداری با انعقاد قراردادی با یک مؤسسه آموزشی جهت ارائه انواع آموزش و مشاوره های لازم کارآفرینی به صاحبان مشاغل کوچک در جهت رشد و توسعه نموده است.

ب- شهر کیسی (استرالیا)

ایجاد مرکز ارائه خدمات کارآفرینی در زمینه های ایجاد کسب و کار جدید، ارائه انواع کمکهای مالی لازم، اطلاع رسانی از سرویسها و خدمات دولت. در این شهر امکاناتی همچون

تسهیلات ایجاد کسب و کار جدید، توسعه و رشد مشاغل موجود، انجام امور مالی مورد نیاز، اطلاع رسانی از خدمات موجود، نحوه دریافت وامها و کمکهای مالی، اطلاع رسانی از کمکهای دولتی و غیره به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار می گیرد.

ج- شهر لیک مک کوئری (استرالیا)

در این شهر برای توسعه کسب و کارها دوره هایی همچون دوره آشنایی با کسب و کارهای خانگی، بازاریابی در دو رده، برنامه های مالی و تدوین ساختار سازمانی مناسب برای رشد، کاربرد فناوری اطلاعات در بهبود کسب و کار، توسعه کسب و کار، فرآیند تصمیم گیری و برنامه ریزی عملیات، شبکه های کاری و ملزومات آن در برنامه های کارآفرینی شهری، گنجانده شده است.

د- شهر ویلمینگتون (ایالات متحده)

ایجاد یک انکوباتور تجاری در مرکز تجاری شهر با هدف در اختیار قراردادن لوازم و تجهیزات اداری، کاهش هزینه های خدمات عمومی، ارائه مشاوره های لازم جهت شروع و

³ Lake Macquarie

⁴ Wilmington

¹ New South Wales

² Casey

شیکاگو و نیویورک همگی در ایالات متحده نیز برنامه های مشابهی را در این زمینه دنبال می کنند.

منابع و مآخذ

- [۱] ک. اسدزمانه، کارگاه آشنایی با مراکز رشد، نهمین همایش دانشجویی مهندسی صنایع، ۱۳۸۲.
- [۲] م. احمدپور داریانی، کارآفرینی؛ تعاریف، نظریات، الگوها، انتشارات شرکت پردیس، ۱۳۷۸.
- [۳] بنیاد توسعه فردا، گزارش طرح پژوهشی ایجاد مرکز رشد کارآفرینان شهری تهران، کارفرما: شهرداری تهران، ۱۳۸۲.
- [۴] س. حسین پور کاشانی، مکانیسم های نوآوری در سازمانهای بزرگ دولتی، همایش سیاست ها و مدیریت برنامه های رشد و توسعه در ایران، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۱۳۸۲.

- [5] G. McPherson, Social Entrepreneurship -- what is it? , Canadian Center for Social Entrepreneurship (CCSE), 2003.
- [6] P.J. Boettke and A. Rathbone, Civil Society, Social Entrepreneurship, and Economic Calculation: Toward a political

⁶ Philadelphia
⁷ Rhode Island
⁸ Detroit
⁹ Chicago
¹⁰ New York

توسعه کسب و کارها و کمک برای ایجاد وب سایت و استفاده از مزایای بازاریابی الکترونیک

ه- شهر فورت کالینز (ایالات متحده)

وکلائی عالی رتبه، مشاوران شرکتها و سازمانها، (ساکن شهرها) تعهد کرده اند که ۱۰۰ ساعت در سال وقت برای ارائه مشاوره به کارآفرینان شهر اختصاص دهند. سال اول با ۷۵٪ تخفیف، سال دوم ۶۰٪ و سال سوم ۴۰٪. تعداد این خدمات حرفه آیی در حال افزایش است. ایجاد گروه مشاوره کارآفرینی تخصصی، ایجاد منابع مطالعاتی در دانشگاه کلورادو، ارائه مشاوره در زمینه برنامه ریزی استراتژیک و تشکیل جلسات گروهی با کارآفرینان و بررسی مشکلات آنان از دیگر خدمات این مرکز است.

و- شهر بوستون (ایالات متحده)

تأسیس یک باشگاه جهت آموزش کارآفرینی به جوانان و تشویق آنها به کارآفرینی و اندیشیدن به روشهای غیر مرسوم

ز- شهرهای فورت وین، اسکنتکدی کانتی، فیلادلفیا، جزیره رود، دیترویت،

¹ Fort Collins
² University of Colorado
³ Boston
⁴ Fort Wayne
⁵ Schenectady County

economy of the philanthropic enterprise,
Department of Economics George Mason
University, 2003.

- [7] A.Thomas and S. Mueller, A Case for
Comparative Entrepreneurship: Assessing
the Relevance of Culture, Florida
International University, 2000.